

Disposició final segona. *Habilitació competencial.*

1. Esta Llei es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.23a de la Constitució i té, per tant, caràcter bàsic (legislació bàsica sobre forests, aprofitaments forestals i protecció del medi ambient), sense perjudi del que disposen els dos apartats següents.

2. Tenen caràcter bàsic a l'empara d'altres preceptes constitucionals els articles 12, 14, 15, 16, 17, 18, apartat 4, 20, 21, 36, apartat 4, 47, apartat 3, disposició addicional segona, apartat 1, i disposició transitòria primera, per dictar-se a l'empara de l'article 149.1.18a de la Constitució.

3. Els següents preceptes i disposicions es dicten a l'empara de títols competencials exclusius de l'Estat:

a) Els articles 18, apartats 1, 2 i 3, 19, 22, 25 i la disposició addicional deu, que es dicten a l'empara de l'article 149.1.8a de la Constitució, sense perjudi de la conservació, modificació i desplegament per les comunitats autònomes dels drets civils, forals o especials, allí on hi haja.

b) El capítol I del títol V, per dictar-se a l'empara de l'article 149.1.15a de la Constitució.

c) La disposició addicional novena, per dictar-se a l'empara de l'article 149.1.14a de la Constitució.

Disposició final tercera. *Habilitació normativa.*

El Govern, en l'àmbit de les seues competències, dictarà les disposicions necessàries per al desplegament d'esta llei. Les Instruccions bàsiques per a l'ordenació i aprofitament de forests referides en l'article 32 s'elaboraran amb les comunitats autònomes i s'aprovaran en el termini d'un any des de l'entrada en vigor d'esta llei.

Disposició final quarta. *Potestats reglamentàries a Ceuta i Melilla.*

Les Ciutats de Ceuta i Melilla exerciran les potestats normatives reglamentàries que tenen atribuïdes per les Lleis Orgàniques 1/1995 i 2/1995, de 13 de març, dins del marc d'esta llei i de les que l'Estat promulgue a este efecte.

Disposició final cinquena. *Actualització de multes.*

Es faculta el Govern per a actualitzar mitjançant un reial decret la quantia de les multes establides en esta llei d'acord amb els índexs de preus de consum.

Disposició final sexta. *Entrada en vigor de la llei.*

La present llei entrarà en vigor al cap de tres mesos de la seua publicació en el «Boletín Oficial del Estado».

Per tant,

Mane a tots els espanyols, particulars i autoritats, que complisquen esta llei i que la facen complir.

Madrid, 21 de novembre del 2003.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ MARÍA AZNAR LÓPEZ

21340 LLEI 44/2003, de 21 de novembre, d'Ordenació de les Professions Sanitàries. («BOE» 280, de 22-11-2003.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegem i entenguen esta llei.

Sapieu: Que les Corts Generals han aprovat la llei següent i jo la sancione.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

La primera regulació de les professions sanitàries a Espanya es produïx a mitjan segle XIX, perquè ja el Reglament per a les Subdelegacions de Sanitat Interior del Regne, de 24 de juliol de 1848, determinava que l'exercici de les professions de Medicina, Farmàcia i Veterinària estava comprés dins del ram de la Sanitat.

Per la Llei de 28 de novembre de 1855, sobre el Servei General de Sanitat, es van instituir els Jurats Metges Provincials de Qualificació, que tenien com a objecte previndre, amonestar i qualificar les faltes que cometeren els professionals en l'exercici de les seues facultats, així com regularitzar-ne els honoraris, reprimir els abusos i establir una severa moral mèdica.

Tant la Llei de 1855 com la Instrucció General de 12 de gener de 1904, es van preocupar de reglamentar, tan sols embrionàriament, l'exercici professional del que van denominar «l'art de curar» amb l'establiment d'un registre de professionals que van posar a càrrec dels Subdelegats de Sanitat.

L'entrada en vigor, ja a mitjan segle XX, d'altres lleis sanitàries, va suposar l'abandó del sistema d'ordenació seguit fins llavors. La Llei de Bases de la Sanitat Nacional, de 25 de novembre de 1944, va dedicar únicament la seua base 12 a l'organització professional de metges, practicants i odontòlegs, amb una única previsió, que hi haja corporacions professionals.

La Llei 14/1986, de 25 d'abril, General de Sanitat, únicament es referix a l'exercici lliure de les professions sanitàries, sense afrontar la seua regulació, encara que preveu, com a competència de l'Estat, l'homologació de programes de formació postgraduada, perfeccionament i especialització de personal sanitari, així com l'homologació general dels llocs de treball dels servicis sanitaris. Això és així perquè la Llei General de Sanitat és una norma de naturalesa predominantment organitzativa, l'objectiu primordial de la qual és establir l'estructura i funcionament del sistema sanitari públic en el nou model polític i territorial de l'Estat que deriva de la Constitució de 1978.

A causa d'això, l'essencial de l'exercici de la medicina i de la resta de les professions sanitàries, amb l'única excepció de l'odontologia i altres professions relacionades amb la salut dental, a les quals es referix la Llei 10/1986, de 17 de març, queda deferit a altres disposicions, ja siguen les reguladores del sistema educatiu, ja les de les relacions amb els pacients, ja les relatives als drets i deures dels professionals o ja les que regulen les relacions de servicis dels professionals amb els centres o les institucions i corporacions públiques i privades.

Esta situació de pràctic buit normatiu, unida a l'íntima connexió que l'exercici de les professions sanitàries

té amb el dret a la protecció de la salut, amb el dret a la vida i a la integritat física, amb el dret a la intimitat personal i familiar, amb el dret a la dignitat humana i amb el dret al lliure desenvolupament de la personalitat, aconsella el tractament legislatiu específic i diferenciat de les professions sanitàries.

No pot oblidar-se, d'altra banda, la normativa de les Comunitats Europees, centrada en les directives sobre reconeixement recíproc entre els Estats membres, de diplomes, certificats i altres títols relatius a l'exercici de les professions sanitàries que, en la mesura que subordinen l'accés a les activitats professionals sanitàries a la possessió dels títols que en les directives fan falta, introduïxen, indubtablement, una limitació a l'exercici professional que ha d'establir-se, en el nostre dret intern, per norma amb rang formal de llei, tal com exigix l'article 36 de la nostra Constitució.

El contingut de la llei, en esta matèria, ha de centrar-se a regular les condicions d'exercici i els respectius àmbits professionals, així com les mesures que garantisquen la formació bàsica, pràctica i clínica dels professionals.

En virtut de tot això, esta llei té com a finalitat dotar al sistema sanitari d'un marc legal que preveja els diferents instruments i recursos que facen possible la major integració dels professionals en el servei sanitari, en el preventiu i en l'assistencial, tant en la seua vessant pública com en la privada, facilitant la coresponsabilitat en l'èxit dels fins comuns i en la millora de la qualitat de l'atenció sanitària prestada a la població, garantint, així mateix, que tots els professionals sanitaris complixen amb els nivells de competència necessaris per a tractar de continuar salvaguardant el dret a la protecció de la salut.

II

El concepte de professió és un concepte elusiu que ha sigut desenvolupat des de la sociologia en funció d'una sèrie d'atributs com a formació superior, autonomia i capacitat autoorganitzativa, codi deontològic i esperit de servei, que es donen en major o menor mesura en els diferents grups ocupacionals que es reconeixen com a professions. A pesar de les dites ambigüitats i considerant que la nostra organització política només es reconeix com a professió existent aquella que està normada des de l'Estat, els criteris a utilitzar per a determinar quines són les professions sanitàries s'han de basar en la normativa preexistent. Esta normativa correspon a dos àmbits: l'educatiu i el que regula les corporacions col·legials. Per això en esta llei es reconeixen com a professions sanitàries aquelles que la normativa universitària reconeix com a titulacions de l'àmbit de la salut, i que en l'actualitat gaudixen d'una organització col·legial reconeguda pels poders públics.

D'altra banda, hi ha la necessitat de resoldre, amb pactes interprofessionals previs a qualsevol normativa reguladora, la qüestió dels àmbits competencials de les professions sanitàries mantenint la voluntat de reconèixer simultàniament els creixents espais competencials compartits interprofessionalment i els molt rellevants espais específics de cada professió. Per això en esta llei no s'ha pretès determinar les competències d'unes i altres professions d'una forma tancada i concreta sinó que estableix les bases perquè es produïsquen estos pactes entre professions, i que les praxis quotidianes dels professionals en organitzacions cada vegada més multidisciplinàries evolucionen de forma no conflictiva, sinó cooperativa i transparent.

III

Amb l'objectiu de complir els fins adés exposats, així com el de millorar la protecció de la salut d'acord amb el que preveu l'article 43 de la Constitució Espanyola, esta llei s'estructura en un títol preliminar i en altres cinc títols.

El títol preliminar i el títol I es dirigixen a determinar els aspectes essencials de l'exercici de les professions sanitàries, establint, de forma expressa, quines són estes professions, reservant als corresponents titulats l'exercici d'estes, determinant els àmbits funcionals propis de cada una d'elles, i enumerant els drets dels usuaris dels seus servicis professionals.

El títol II de la llei regula la formació dels professionals sanitaris, preveient tant la formació pregraduada com l'especialitzada i, allò que és una innovació normativa de singular rellevància, la formació continuada. L'exigència d'esta última, amb caràcter general, amb efectes en el reconeixement del desenvolupament professional del personal dels servicis sanitaris, ha de tindre especial influència en el mateix desenvolupament, consolidació, qualitat i cohesió del nostre sistema sanitari.

El desenvolupament professional i el seu reconeixement és objecte de regulació en el títol III, que estableix els seus principis generals, comuns i homologables en tot el Sistema Sanitari. S'assenten així les bases d'un sistema imprescindible per a propiciar el desenvolupament del Sistema Sanitari d'acord amb el principi de qualitat assistencial i de millora permanent de les prestacions sanitàries, sistema que ve sent requerit pels propis professionals, pels servicis autonòmics de salut i pels servicis sanitaris de titularitat privada.

L'exercici professional en l'àmbit privat es regula en el títol IV d'esta llei, que estableix, com a principi general, l'aplicació als servicis sanitaris de tal titularitat dels criteris que es determinen en esta norma, a fi de garantir la màxima qualitat de les prestacions sanitàries, siga quin siga el finançament d'estes.

La llei es completa amb el títol V, relatiu a la participació dels professionals sanitaris en el desenvolupament, planificació i ordenació de les professions sanitàries, participació que s'articula a través de la Comissió Consultiva Professional, en la qual es troben representats tots els estaments professionals.

TÍTOL PRELIMINAR

Normes generals

Article 1. *Objecte i àmbit d'aplicació.*

Esta llei regula els aspectes bàsics de les professions sanitàries titulades pel que fa al seu exercici per compte propi o alié, a l'estructura general de la formació dels professionals, al desenvolupament professional d'estos i a la seua participació en la planificació i ordenació de les professions sanitàries. Així mateix, estableix els registres de professionals que permeten fer efectiu els drets dels ciutadans respecte a les prestacions sanitàries i l'adequada planificació dels recursos humans del sistema de salut.

Les disposicions d'esta llei són aplicables tant si la professió s'exercix en els servicis sanitaris públics com en l'àmbit de la sanitat privada.

Article 2. Professions sanitàries titulades.

1. De conformitat amb l'article 36 de la Constitució, i als efectes d'esta llei, són professions sanitàries, titulades i regulades, aquelles la formació de les quals pregraduada o especialitzada es dirigeix específicament i fonamentalment a dotar els interessats dels coneixements, habilitats i actituds pròpies de l'atenció de salut, i que estan organitzades en col·legis professionals oficialment reconeguts pels poders públics, d'acord amb el que preveu la normativa específicament aplicable.

2. Les professions sanitàries s'estructuren en els grups següents:

a) De nivell Llicenciat: les professions per a l'exercici de les quals habiliten els títols de Llicenciat en Medicina, en Farmàcia, en Odontologia i en Veterinària i els títols oficials d'especialista en Ciències de la Salut per a Llicenciats a què es referix el títol II d'esta llei.

b) De nivell Diplomata: les professions per a l'exercici de les quals habiliten els títols de Diplomata en Infermeria, en Fisioteràpia, en Teràpia Ocupacional, en Podologia, en Òptica i Optometria, en Logopèdia i en Nutrició Humana i Dietètica i els títols oficials d'especialista en Ciències de la Salut per a estos Diplomats a què es referix el títol II d'esta llei.

3. Quan així resulte necessari, per les característiques de l'activitat, per a millorar l'eficàcia dels servicis sanitaris o per a adequar l'estructura preventiva o assistencial al progrés científic i tecnològic, es podrà declarar formalment el caràcter de professió sanitària, titulada i regulada, d'una determinada activitat no prevista en l'apartat anterior, per mitjà de norma amb rang de llei.

D'acord amb el que estableix la Llei 10/1986, de 17 de març, sobre odontòlegs i altres professionals relacionats amb la salut dental, tenen caràcter de professió sanitària la de protètic dental i la d'higienista dental.

4. En les normes a què es referix l'apartat 3, s'establiran els procediments perquè el Ministeri de Sanitat i Consum expedisca, quan siga necessari, una certificació acreditativa que habilite per a l'exercici professional dels interessats.

Article 3. Professionals de l'àrea sanitària de formació professional.

1. De conformitat amb l'article 35.1 de la Constitució, són professionals de l'àrea sanitària de formació professional els qui tinguen els títols de formació professional de la família professional sanitat, o els títols o certificats equivalents a estos.

2. Els professionals de l'àrea sanitària de formació professional s'estructuren en els grups següents:

a) De grau superior: els qui tinguen els títols de Tècnic Superior en Anatomia Patològica i Citologia, en Dietètica, en Documentació Sanitària, en Higiene Bucodental, en Imatge per al Diagnòstic, en Laboratori de Diagnòstic Clínic, en Ortoprotètica, en Pròtesis Dentals, en Radioteràpia, en Salut Ambiental i en Audiopròtesi.

b) De grau mitjà: els qui tinguen els títols de Tècnic en Cures Auxiliars d'Infermeria i en Farmàcia.

3. Tindran, així mateix, la consideració de professionals de l'àrea sanitària de formació professional els qui estiguen en possessió dels títols de formació professional que, en la família professional sanitat, estableixca l'Administració General de l'Estat d'acord amb el que preveu l'article 10.1 de la Llei Orgànica 5/2002,

de 19 de juny, de les Qualificacions i de la Formació Professional.

4. Els tècnics superiors i tècnics a què es referix este article exerciran la seua activitat professional sanitària d'acord amb les normes reguladores de la formació professional, dels seus distints nivells formatius i de la seua titulació concreta, en el marc del respecte a la competència professional, responsabilitat i autonomia pròpies de les professions sanitàries previstes en els articles 6 i 7 d'esta llei.

5. Les Administracions sanitàries establiran, en els casos en què resulte procedent, els models per a la integració i incorporació dels tècnics superiors i tècnics a què es referix este article i de les seues activitats professionals sanitàries als centres i establiments dependents o adscrits a estes Administracions, i en regularan els sistemes de formació continuada i de desenvolupament.

TÍTOL I**De l'exercici de les professions sanitàries****Article 4. Principis generals.**

1. D'acord amb el que estableixen els articles 35 i 36 de la Constitució, es reconeix el dret al lliure exercici de les professions sanitàries, amb els requisits previstos en esta llei i en les altres normes legals que resulten aplicables.

2. L'exercici d'una professió sanitària, per compte propi o alié, requerirà la possessió del corresponent títol oficial que habilite expressament per a això o, si és el cas, de la certificació prevista en l'article 2.4, i s'atindrà, si és el cas, a allò que preveuen esta, les altres lleis aplicables i les normes reguladores dels col·legis professionals.

3. Els professionals sanitaris desenvolupen, entre altres, funcions en els àmbits assistencial, investigador, docent, de gestió clínica, de prevenció i d'informació i educació sanitàries.

4. Correspon a totes les professions sanitàries participar activament en projectes que puguen beneficiar la salut i el benestar de les persones en situacions de salut i malaltia, especialment en el camp de la prevenció de malalties, de l'educació sanitària, de la investigació i de l'intercanvi d'informació amb altres professionals i amb les autoritats sanitàries, per a millor garantia de les dites finalitats.

5. Els professionals tindran com guia de la seua actuació el servici a la societat, l'interés i salut del ciutadà a qui se li presta el servici, el compliment rigorós de les obligacions deontològiques, determinades per les pròpies professions d'acord amb la legislació vigent, i dels criteris de normopraxis o, si és el cas, els usos generals propis de la seua professió.

6. Els professionals sanitaris realitzaran al llarg de la seua vida professional una formació continuada i acreditaran regularment la seua competència professional.

7. L'exercici de les professions sanitàries es durà a terme amb plena autonomia tècnica i científica, sense més limitacions que les establides en esta llei i pels altres principis i valors continguts en l'ordenament jurídic i deontològic, i d'acord amb els principis següents:

a) Hi haurà formalització escrita del seu treball reflectida en una història clínica que haurà de ser comuna per a cada centre i única per a cada pacient que s'hi ha

atés. La història clínica tendirà a ser suportada en mitjans electrònics i a ser compartida entre professionals, centres i nivells assistencials.

b) Es tendirà a la unificació dels criteris d'actuació, que estaran basats en l'evidència científica i en els mitjans disponibles i suportats en guies i protocols de pràctica clínica i assistencial. Els protocols hauran de ser utilitzats de forma orientativa, com a guia de decisió per a tots els professionals d'un equip, i seran regularment actualitzats amb la participació d'aquells que els han d'aplicar.

c) L'eficàcia organitzativa dels servicis, seccions i equips, o unitats assistencials equivalents siga quina siga la seua denominació, requerirà hi haja escrites normes de funcionament intern i la definició d'objectius i funcions tant generals com específiques per a cada membre d'este, així com l'ompliment per part dels professionals de la documentació assistencial, informativa o estadística que determine el centre.

d) La continuïtat assistencial dels pacients, tant la d'aquells que siguen atesos per distints professionals i especialistes dins del mateix centre com la dels que ho siguen en diferents nivells, requerirà en cada àmbit assistencial que hi haja procediments, protocols d'elaboració conjunta i indicadors per a assegurar esta finalitat.

e) La progressiva consideració de la interdisciplinarietat i multidisciplinarietat dels equips professionals en l'atenció sanitària.

Article 5. *Principis generals de la relació entre els professionals sanitaris i les persones ateses per estos.*

1. La relació entre els professionals sanitaris i de les persones ateses per ells es regix pels següents principis generals:

a) Els professionals tenen el deure de prestar una atenció sanitària tècnica i professional adequada a les necessitats de salut de les persones que atenen, d'acord amb l'estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que s'establixen en esta llei i la resta de normes legals i deontològiques aplicables.

b) Els professionals tenen el deure de fer un ús racional dels recursos diagnòstics i terapèutics a càrrec seu, prenent en consideració, entre altres, els costos de les seues decisions, i evitar-ne la sobreutilització, la infrautilització i la inadequada utilització.

c) Els professionals tenen el deure de respectar la personalitat, dignitat i intimitat de les persones a la seua atenció i han de respectar la participació d'estes en les preses de decisions que els afecten. En tot cas, han d'oferir una informació suficient i adequada perquè aquelles puguen exercir el seu dret al consentiment sobre les dites decisions.

d) Els pacients tenen dret a la lliure elecció del metge que ha d'atendre'ls. Tant si l'exercici professional es desenvolupa en el sistema públic com en l'àmbit privat per compte d'altri, este dret s'exercitarà d'acord amb una normativa explícita que ha de ser públicament coneguda i accessible. En esta situació, el professional pot exercir el dret a renunciar a prestar atencions sanitàries a la dita persona només si això no comporta desatenció. En l'exercici en el sistema públic o privat, la dita renúncia s'exercirà d'acord amb procediments regulars, establits i explícits, i n'haurà de quedar constància formal.

e) Els professionals i els responsables dels centres sanitaris facilitaran als seus pacients l'exercici del dret a conèixer el nom, la titulació i l'especialitat dels professionals sanitaris que els atenen, així com a conèixer la categoria i funció d'estos, si així estigueren definides en el seu centre o institució.

f) Els pacients tenen dret a rebre informació d'acord amb el que estableix la Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i dels drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica.

2. Per a garantir de forma efectiva i facilitar l'exercici dels drets a què es referix l'apartat anterior, els col·legis professionals, consells autonòmics i consells generals, en els seus respectius àmbits territorials, establiran els registres públics de professionals que, d'acord amb els requeriments d'esta llei, seran accessibles a la població i estaran a disposició de les Administracions sanitàries. Els indicats registres, respectant els principis de confidencialitat de les dades personals contingudes en la normativa d'aplicació, han de permetre conèixer el nom, la titulació, l'especialitat, el lloc d'exercici i les altres dades que en esta llei es determinen com a públiques.

Així mateix, podrà haver-hi en els centres sanitaris i en les entitats d'assegurances que operen en el ram de la malaltia, altres registres de professionals de caràcter complementari als anteriors, que servisquen als fins indicats en l'apartat anterior, d'acord amb el que preveuen els articles 8.4 i 43 d'esta llei.

Els criteris generals i requisits mínims d'estos registres seran establits per les Administracions sanitàries dins dels principis generals que determine el Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut, que podrà acordar la integració d'estos al del Sistema d'Informació Sanitària del Sistema Nacional de Salut.

Article 6. *Llicenciats sanitaris.*

1. Correspon, en general, als Llicenciats sanitaris, dins de l'àmbit d'actuació per al qual els faculta el seu corresponent títol, la prestació personal directa que siga necessària en les diferents fases del procés d'atenció integral de salut i, si és el cas, la direcció i avaluació del desenvolupament global de tal procés, sense menyscabament de la competència, responsabilitat i autonomia pròpies dels distints professionals que hi intervenen.

2. Sense perjudi de les funcions que, d'acord amb la seua titulació i competència específica corresponga desenvolupar a cada professional sanitari ni de les que puguen desenvolupar altres professionals, són funcions de cada una de les professions sanitàries de nivell de Llicenciats les següents:

a) Metges: correspon als Llicenciats en Medicina la indicació i la realització de les activitats dirigides a la promoció i manteniment de la salut, a la prevenció de les malalties i al diagnòstic, tractament, terapèutica i rehabilitació dels pacients, així com a l'enjudiciament i el pronòstic dels processos objecte d'atenció.

b) Farmacèutics: correspon als Llicenciats en Farmàcia les activitats dirigides a la producció, conservació i dispensació dels medicaments, així com la col·laboració en els processos analítics, farmacoterapèutics i de vigilància de la salut pública.

c) Dentistes: correspon als Llicenciats en Odontologia i als Metges Especialistes en Estomatologia,

sense perjudi de les funcions dels Metges Especialistes en Cirurgia Oral i Maxil·lofacial, les funcions relatives a la promoció de la salut bucodental i a la prevenció, diagnòstic i tractament assenyalats en la Llei 10/1986, de 17 de març, sobre odontòlegs i altres professionals relacionats amb la salut bucodental.

d) Veterinaris: correspon als Llicenciats en Veterinària el control de la higiene i de la tecnologia en la producció i elaboració d'aliments d'origen animal, així com la prevenció i lluita contra les malalties animals, particularment les zoonosis, i el desenvolupament de les tècniques necessàries per a evitar els riscos que en l'home poden produir la vida animal i les seues malalties.

3. Són, també, professionals sanitaris de nivell Llicenciat els qui es troben en possessió d'un títol oficial d'especialista en Ciències de la Salut establert, d'acord amb el que preveu l'article 19.1 d'esta llei, per a psicòlegs, químics, biòlegs, bioquímics o altres llicenciats universitaris no inclosos en el número anterior.

Estos professionals desenvoluparan les funcions que corresponguen a la seua respectiva titulació, dins del marc general establert en l'article 16.3 d'esta llei.

4. Quan una activitat professional siga declarada formalment com a professió sanitària, titulada i regulada, amb nivell de Llicenciat, en la corresponent norma s'enunciaran les funcions que corresponguen a esta, dins del marc general previst en l'apartat 1 d'este article.

Article 7. *Diplomats sanitaris.*

1. Correspon, en general, als Diplomats sanitaris, dins de l'àmbit d'actuació perquè els faculta el seu corresponent títol, la prestació personal de les cures o els servicis propis de la seua competència professional en les distintes fases del procés d'atenció de salut, sense menyscabament de la competència, responsabilitat i autonomia pròpies dels distintos professionals que intervenen en tal procés.

2. Sense perjudi de les funcions que, d'acord amb la seua titulació i competència específica corresponga desenvolupar a cada professional sanitari, ni de les que puguen desenvolupar altres professionals, són funcions de cada una de les professions sanitàries de nivell Diplomats les següents:

a) Infermers: correspon als Diplomats universitaris en Infermeria la direcció, avaluació i prestació de les cures d'Infermeria orientades a la promoció, manteniment i recuperació de la salut, així com a la prevenció de malalties i discapacitats.

b) Fisioterapeutes: correspon als Diplomats universitaris en Fisioteràpia la prestació de les cures pròpies de la seua disciplina, a través de tractaments amb mitjans i agents físics, dirigits a la recuperació i rehabilitació de persones amb disfuncions o discapacitats somàtiques, així com a la prevenció d'estes.

c) Terapeutes ocupacionals: correspon als Diplomats universitaris en Teràpia Ocupacional l'aplicació de tècniques i la realització d'activitats de caràcter ocupacional que tendisquen a potenciar o suplir funcions físiques o psíquiques disminuïdes o perdudes, i a orientar i estimular el desenvolupament d'estes funcions.

d) Podòlegs: els Diplomats universitaris en Podologia realitzen les activitats dirigits al diagnòstic i tractament de les afeccions i deformitats dels peus, per

mitjà de les tècniques terapèutiques pròpies de la seua disciplina.

e) Òptics optometristes: els Diplomats universitaris en Òptica i Optometria exercixen les activitats dirigits a la detecció dels defectes de la refracció ocular, a través del seu mesurament instrumental, a la utilització de tècniques de reeducació, prevenció i higiene visual, i a l'adaptació, verificació i control de les ajudes òptiques.

f) Logopedes: els Diplomats universitaris en Logopèdia exercixen les activitats de prevenció, avaluació i recuperació dels trastorns de l'audició, la fonació i del llenguatge, per mitjà de tècniques terapèutiques pròpies de la seua disciplina.

g) Dietistes-nutricionistes: els Diplomats universitaris en Nutrició Humana i Dietètica exercixen activitats orientades a l'alimentació de la persona o de grups de persones, adequades a les necessitats fisiològiques i, si és el cas, patològiques d'estes, i d'acord amb els principis de prevenció i salut pública.

3. Quan una activitat professional siga declarada formalment com a professió sanitària, titulada i regulada, amb nivell de Diplomats, en la corresponent norma s'enunciaran les funcions que corresponguen a esta, dins del marc general previst en l'apartat 1 d'este article.

Article 8. *Exercici professional en les organitzacions sanitàries.*

1. L'exercici professional en les organitzacions sanitàries es regirà per les normes reguladores del vincle entre els professionals i estes organitzacions, així com pels preceptes d'esta i de les altres normes legals que siguen d'aplicació.

2. Els professionals podran prestar servicis conjunts en dos o més centres, encara que mantinguen la seua vinculació a un de sol, quan es mantinguen aliances estratègiques o projectes de gestió compartida entre distintos establiments sanitaris. En este supòsit, els nomenaments o contractes de nova creació podran vincular-se al projecte en el seu conjunt, sense perjudi del que establisca, si és el cas, la normativa sobre incompatibilitats.

3. Els centres sanitaris revisaran, cada tres anys com a mínim, que els professionals sanitaris de la seua plantilla complixen els requisits necessaris per a exercir la professió d'acord amb el que preveu esta llei i en les altres normes aplicables, entre estos la titulació i la resta de diplomes, certificats o credencials professionals d'estos, amb vista a determinar la continuïtat de l'habilitació per a continuar prestant servicis d'atenció al pacient. Els centres disposaran d'un expedient personal de cada professional, en el qual es conservarà la seua documentació i al qual l'interessat tindrà dret d'accés.

4. Per a fer possible l'elecció de metge que preveu l'article 13 de la Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica, i d'acord amb el que establix l'article 5.2 d'esta llei, els centres sanitaris disposaran d'un registre del seu personal mèdic, i s'informarà els usuaris del nom, titulació, especialitat, categoria i funció dels professionals.

5. En cas que, com a conseqüència de la naturalesa jurídica de la relació en virtut de la qual s'exercisca una professió, el professional haguera d'actuar en un assumpte, forçosament, d'acord amb els criteris professionals diferents dels seus, podrà fer-ho constar així

per escrit, amb la salvaguarda en tot cas del secret professional i sense menyscabament de l'eficàcia de la seua actuació i dels principis continguts en els articles 4 i 5 d'esta llei.

Article 9. *Relacions interprofessionals i treball en equip.*

1. L'atenció sanitària integral suposa la cooperació multidisciplinària, la integració dels processos i la continuïtat assistencial, i evita el fraccionament i la simple superposició entre processos assistencials atesos per distints titulats o especialistes.

2. L'equip de professionals és la unitat bàsica en què s'estructuren de forma uniprofessional o multiprofessional i interdisciplinària els professionals i la resta de personal de les organitzacions assistencials per a realitzar efectivament i eficientment els servicis que els són requerits.

3. Quan una actuació sanitària es realitze per un equip de professionals, s'articularà de forma jerarquitzada o col·legiada, si és el cas, atenent els criteris de coneixements i competència, i si és el cas el de titulació, dels professionals que integren l'equip, en funció de l'activitat concreta a desenvolupar, de la confiança i coneixement recíproc de les capacitats dels seus membres, i dels principis d'accessibilitat i continuïtat assistencial de les persones ateses.

4. Dins d'un equip de professionals, serà possible la delegació d'actuacions, sempre que estiguen prèviament establides dins de l'equip les condicions d'acord amb les quals la dita delegació o distribució d'actuacions pugua produir-se.

Condició necessària per a la delegació o distribució del treball és la capacitat per a realitzar-lo per part de qui rep la delegació, capacitat que haurà de ser objectivable, sempre que siga possible, amb l'oportuna acreditació.

5. Els equips de professionals, una vegada constituïts i aprovats en el si d'organitzacions o institucions sanitàries seran reconeguts i recolzats i les seues actuacions facilitades pels òrgans directius i gestors d'estes. Els centres i institucions seran responsables de la capacitat dels professionals per a realitzar una correcta actuació en les tasques i funcions que els siguen encomanades en el procés de distribució del treball en equip.

Article 10. *Gestió clínica en les organitzacions sanitàries.*

1. Les Administracions sanitàries, els servicis de salut o els òrgans de govern dels centres i establiments sanitaris, segons corresponga, establiran els mitjans i sistemes d'accés a les funcions de gestió clínica, a través de procediments en què han de tindre participació els mateixos professionals.

Estes funcions podran ser exercides en funció de criteris que acrediten els coneixements necessaris i l'adequada capacitat.

2. Als efectes d'esta llei tenen la consideració de funcions de gestió clínica les relatives a la direcció o coordinació d'unitats i equips sanitaris i assistencials, les de tutories i organització de formació especialitzada, continuada i d'investigació i les de participació en comitès interns o projectes institucionals dels centres sanitaris dirigits, entre altres, a assegurar la qualitat, seguretat, eficàcia, eficiència i ètica assistencial, la continuïtat i coordinació entre nivells o l'acolliment, cures i benestar dels pacients.

3. L'exercici de funcions de gestió clínica estarà sotmès a l'avaluació de l'acompliment i dels resultats. Tal avaluació tindrà caràcter periòdic i podrà determinar, si és el cas, la confirmació o remoció de l'interessat en les dites funcions, i tindrà efectes en l'avaluació del desenvolupament professional aconseguit.

4. L'acompliment de funcions de gestió clínica serà objecte de l'oportú reconeixement per part del centre, del servici de salut i del conjunt del sistema sanitari, en la forma en què en cada comunitat autònoma es determine.

Article 11. *Investigació i docència.*

1. Tota l'estructura assistencial del sistema sanitari estarà en disposició de ser utilitzada per a la investigació sanitària i per a la docència dels professionals.

2. Les Administracions sanitàries, en coordinació amb les Administracions educatives, promouran les activitats d'investigació i docència en tots els centres Sanitaris, com a element essencial per al progrés del sistema sanitari i dels seus professionals.

Els titulars dels centres sanitaris i els servicis de salut podran formalitzar convenis i concerts amb l'Institut de Salut Carles III, amb altres centres d'investigació, públics o privats, i amb altres institucions que tinguen interès en la investigació sanitària, per al desenvolupament de programes d'investigació, per a la dotació de places vinculades, o específiques d'investigador, en els establiments sanitaris, per a la designació de tutors de la investigació i per a l'establiment de sistemes específics de formació d'investigadors durant el període immediatament posterior a l'obtenció del títol d'especialista.

3. Els servicis de salut, institucions i centres sanitaris i les universitats podran formalitzar els concerts previstos en la Llei Orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'Universitats, en la Llei 14/1986, de 25 d'abril, General de Sanitat i en l'article 14 d'esta llei, per a assegurar la docència pràctica de les ensenyances sanitàries que així ho requerisquen, d'acord amb les bases generals que establisca El Govern per a tal règim de concerts, a l'empara del que establix la disposició adicional sèptima de la dita llei orgànica.

Els centres sanitaris acreditats per a la formació especialitzada han de comptar amb una comissió de docència i els caps d'estudis, coordinadors docents i tutors de la formació que resulten adequats en funció de la seua capacitat docent, en la forma que es preveu en el títol II d'esta llei.

Els centres sanitaris acreditats per a desenvolupar programes de formació continuada hauran de comptar amb els caps d'estudis, coordinadors docents i tutors de la formació que resulten adequats en funció de les activitats a desenvolupar.

TÍTOL II

De la formació dels professionals sanitaris

CAPÍTOL I

Normes generals

Article 12. *Principis rectors.*

Són principis rectors de l'actuació formativa i docent en l'àmbit de les professions sanitàries:

a) La col·laboració permanent entre els organismes de les Administracions públiques competents en matèria d'educació i de sanitat.

b) La concertació de les universitats i dels centres docents de formació professional i les institucions i centres sanitaris, a fi de garantir la docència pràctica de les ensenyances que així ho requerisquen.

c) La disposició de tota l'estructura del sistema sanitari per a ser utilitzada en la docència pregraduada, especialitzada i continuada dels professionals.

d) La consideració dels centres i servicis sanitaris, també, com a centres d'investigació científica i de formació dels professionals, en la mesura que reunisquen les condicions adequades a estos fins.

e) La revisió permanent de les metodologies docents i les ensenyances en el camp sanitari per a la millor adequació dels coneixements professionals a l'evolució científica i tècnica i a les necessitats sanitàries de la població.

f) L'actualització permanent de coneixements, per mitjà de la formació continuada, dels professionals sanitaris, com un dret i un deure d'estos. Per a això, les institucions i centres sanitaris facilitaran la realització d'activitats de formació continuada.

g) L'establiment, desenvolupament i actualització de metodologies per a l'avaluació dels coneixements adquirits pels professionals i del funcionament del mateix sistema de formació.

CAPÍTOL II

Formació pregraduada

Article 13. *De la formació universitària.*

1. La Comissió de Recursos Humans del Sistema Nacional de Salut informará, amb caràcter preceptiu, els projectes de reials decrets per què, d'acord amb el que preveu l'article 34 de la Llei Orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'Universitats, s'establisquen els títols oficials i les directrius generals dels seus corresponents plans d'estudis, quan estos títols corresponguen a professions sanitàries.

2. Quan així s'estime necessari, per a aconseguir una major adequació de la formació dels professionals a les necessitats del sistema sanitari, als avanços científics i tècnics, o a les disposicions de la Comunitat Europea, el ministre de Sanitat i Consum podrà, amb l'acord previ de la Comissió de Recursos Humans del Sistema Nacional de Salut, instar el Ministeri d'Educació, Cultura i Esport perquè iniciï el tràmit d'establiment de nous títols o de revisió i incorporació de noves àrees de coneixement en les directrius generals dels plans d'estudi que corresponguen.

3. D'acord amb el que disposa l'article 44 de la Llei Orgànica d'Universitats, la determinació del nombre d'alumnes admesos a la formació pregraduada, respondrà a les necessitats de professionals sanitaris i a la capacitat que hi ha per a la seua formació.

Article 14. *Concerts entre les universitats i els servicis de salut, institucions i centres sanitaris.*

Les universitats podran concertar amb els servicis de salut, institucions i centres sanitaris que, en cada cas, resulten necessaris per a garantir la docència pràctica de les ensenyances de caràcter sanitari que així ho requerisquen. Les institucions i centres sanitaris concertats podran afegir a la seua denominació l'adjectiu universitari.

Correspon al Govern, a proposta conjunta dels Ministeris d'Educació, Cultura i Esport i de Sanitat i Consum, amb un informe previ del Consell de Coordinació Universitària, l'establiment de les bases generals a què han d'adaptar-se els indicats concerts, en què es preverà la participació de l'òrgan competent de les comunitats autònomes en els concerts singulars que, d'acord amb aquelles, se subscriuen entre universitats i institucions sanitàries.

CAPÍTOL III

Formació especialitzada en Ciències de la Salut

SECCIÓ 1a. OBJECTE I DEFINICIONS

Article 15. *Caràcter i objecte de la formació especialitzada.*

1. La formació especialitzada en Ciències de la Salut és una formació reglada i de caràcter oficial.

2. La formació especialitzada en Ciències de la Salut té com a objecte dotar els professionals dels coneixements, tècniques, habilitats i actituds propis de la corresponent especialitat, de forma simultània a la progressiva assumpció per l'interessat de la responsabilitat inherent a l'exercici autònom de la mateixa.

Article 16. *Títols d'Especialistes en Ciències de la Salut.*

1. Correspon al Govern, a proposta dels Ministeris d'Educació, Cultura i Esport i de Sanitat i Consum, amb un informe previ de la Comissió de Recursos Humans del Sistema Nacional de Salut, del Consell Nacional d'Especialitats en Ciències de la Salut i de l'organització o organitzacions col·legials que corresponguen, l'establiment dels títols d'Especialistes en Ciències de la Salut, així com la seua supressió o canvi de denominació.

2. El títol d'especialista té caràcter oficial i validesa en tot el territori de l'Estat.

3. Sense perjudi de les facultats que assistixen els professionals sanitaris citats en els articles 6.2 i 7.2 d'esta llei, ni dels drets reconeguts, per norma legal o reglamentària, als quals es troben habilitats per a exercir plaça d'especialista sense el corresponent títol, la possessió del títol d'especialista serà necessària per a utilitzar de manera expressa la denominació d'especialista, per a exercir la professió amb este caràcter i per a ocupar llocs de treball amb esta denominació en centres i establiments públics i privats.

Article 17. *Expedició del títol d'especialista.*

1. Els títols d'especialista en Ciències de la Salut seran expedits pel Ministeri d'Educació, Cultura i Esport.

2. L'obtenció del títol d'especialista requereix:

a) Estar en possessió del títol de Llicenciat o Diplomaturat Universitari que, en cada cas, s'exigisca.

b) Accedir al sistema de formació que corresponga, així com completar este en la seua integritat d'acord amb els programes de formació que s'establisquen, sense perjudi del que estableix l'article 23 d'esta llei per al supòsit de nova especialització.

c) Superar les avaluacions que es determinen i depositar els drets d'expedició del títol corresponent.

Article 18. *Reconeixement professional de títols d'especialista obtinguts en Estats estrangers.*

1. El Govern, a proposta del Ministeri de Sanitat i Consum, establirà els supòsits i procediments per al reconeixement a Espanya de títols d'especialista obtinguts en Estats no membres de la Unió Europea, d'acord amb el que, si és el cas, establisquen els tractats i convenis internacionals que siguin d'aplicació.

2. El reconeixement de títols d'especialista previst en el número anterior, tindrà efectes professionals, però no acadèmics. Perquè estos últims efectes es produïsquen i estos títols habiliten per a l'accés a cossos docents universitaris i a places vinculades en hospitals, serà necessària la prèvia homologació pel procediment que establisca el Govern a proposta del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport.

3. El reconeixement de títols d'especialista obtinguts en Estats membres de la Unió Europea, o en Estats en què siga d'aplicació la lliure circulació de treballadors i la llibertat d'establiment i lliure prestació de servicis dels professionals, s'atindrà al que establisquen les normes comunitàries reguladores de tal reconeixement.

SECCIÓ 2a. DE L'ESTRUCTURA I LA FORMACIÓ
EN LES ESPECIALITATS EN CIÈNCIES DE LA SALUT

Article 19. *Estructura general de les especialitats.*

1. Podran establir-se especialitats en Ciències de la Salut per als professionals expressament citats en els articles 6 i 7 d'esta llei.

També podran establir-se especialitats en Ciències de la Salut per a altres titulats universitaris no citats en els preceptes mencionats, quan la seua formació de pregrau s'adeqüe al camp professional de la corresponent especialitat.

2. Les especialitats en Ciències de la Salut s'agruparan, quan siga procedent, atenent criteris de troncalitat. Les especialitats del mateix tronc tindran un període de formació comuna d'una duració mínima de dos anys.

3. El Govern, en establir els títols d'especialista en Ciències de la Salut, determinarà el títol o títols necessaris per a accedir a cada una de les especialitats, així com el tronc en què, si és el cas, s'integren.

Article 20. *Sistema de formació d'especialistes.*

1. La formació d'Especialistes en Ciències de la Salut implicarà tant una formació teòrica i pràctica com una participació personal i progressiva de l'especialista en formació en l'activitat i en les responsabilitats pròpies de l'especialitat de què es tracte.

2. La formació tindrà lloc pel sistema de residència en centres acreditats.

En tot cas, els centres o unitats en què es duga a terme la formació hauran d'estar acreditats d'acord amb el que preveu l'article 26.

3. La formació per mitjà de residència s'atindrà als criteris següents:

a) Els residents realitzaran el programa formatiu de l'especialitat amb dedicació a temps complet. La formació per mitjà de residència serà incompatible amb qualsevol altra activitat professional o formativa, a excepció dels estudis de doctorat.

b) La duració de la residència serà la fixada en el programa formatiu de l'especialitat i s'assenyalarà d'acord amb el que disposen, si és el cas, les normes comunitàries.

c) L'activitat professional dels residents serà planificada pels òrgans de direcció conjuntament amb les comissions de docència dels centres de forma tal que s'incardine totalment en el funcionament ordinari, continuat i d'urgències del centre sanitari.

d) Els residents han de desenvolupar, de forma programada i tutelada, les activitats previstes en el programa, assumint de forma progressiva, segons avancen en la seua formació, les activitats i la responsabilitat pròpia de l'exercici autònom de l'especialitat.

e) Les activitats dels residents, que han de figurar en el Llibre de Resident, seran objecte de les avaluacions que reglamentàriament es determinen. En tot cas hi haurà avaluacions anuals i una avaluació final al terme del període de formació.

f) Durant la residència s'establirà una relació laboral especial entre el servici de salut o el centre i l'especialista en formació. El Govern, atenent les característiques específiques de l'activitat formativa i de l'activitat assistencial que es du a terme en els centres sanitaris, i d'acord amb els criteris que figuren en este capítol i en la disposició adicional primera d'esta llei, regularà la relació laboral especial de residència.

4. Els principis establits en el número anterior i les altres que figuren en les seccions 1a i 2a d'este capítol, podran ser adaptats pel Govern a les característiques específiques de la formació especialitzada en Ciències de la Salut de les professions previstes en els articles 6.2, paràgrafs b), c) i d), 6.3 i 7 d'esta llei.

Article 21. *Programes de formació.*

1. Els programes de formació de les especialitats en Ciències de la Salut han d'especificar els objectius qualitius i quantitius i les competències professionals que ha de complir l'aspirant al títol al llarg de cada un dels cursos anuals en què es dividirà el programa formatiu.

2. Els programes de formació seran elaborats per la Comissió Nacional de l'Especialitat. Una vegada ratificats pel Consell Nacional d'Especialitats en Ciències de la Salut i amb un informe previ de la Comissió de Recursos Humans del Sistema Nacional de Salut i del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport, seran aprovats pel Ministeri de Sanitat i Consum.

Els programes de formació seran periòdicament revisats i actualitzats pel procediment previst en el paràgraf anterior.

Una vegada aprovats, els programes de formació es publicaran en el «Boletín Oficial Del Estado» per a general coneixement.

3. Quan es tracte d'especialitats d'un mateix tronc, el programa del període de formació comuna s'elaborarà per una comissió específica composta per representants de les Comissions Nacionals de les especialitats corresponents.

4. En el cas d'especialitats pluridisciplinars, els programes de formació podran prevore trajectes de formació específica en funció de les titulacions de procedència.

Article 22. Accés a la formació especialitzada.

1. L'accés a la formació sanitària especialitzada s'efectuarà a través d'una convocatòria anual de caràcter nacional.

2. El Ministeri de Sanitat i Consum, amb un informe previ del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport i de la Comissió de Recursos Humans del Sistema Nacional de Salut, establirà les normes que regularan la convocatòria anual que, en tot cas, consistirà en una prova o conjunt de proves que avaluarà coneixements teòrics i pràctics i les habilitats clíniques i comunicatives, així com en una valoració dels mèrits acadèmics i, si és el cas, professionals, dels aspirants.

Les proves seran específiques per a les distintes titulacions acadèmiques que puguin accedir a les diferents especialitats. Així mateix, podran establir-se proves específiques per especialitats troncales.

3. L'accés de les persones amb discapacitat a la formació sanitària especialitzada, sempre que el grau de discapacitat siga compatible amb l'acompliment de les funcions corresponents a l'especialitat a què s'opta, s'inspirarà en els principis d'igualtat d'oportunitats, no discriminació i compensació de desavantatges, procedint-se, si és el cas, a l'adaptació de les proves a les necessitats especials i singularitats d'estes persones.

4. Reglamentàriament es determinarà el sistema d'adjudicació de totes les places oferides en la convocatòria anual, que s'efectuarà d'acord a l'orde decreixent de la puntuació obtinguda per cada aspirant, amb les peculiaritats que s'establisquen respecte a les places de centres de titularitat privada.

5. L'oferta de places de la convocatòria anual es fixarà, amb els informes previs del Consell Nacional d'Especialitats en Ciències de la Salut i del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport, per la Comissió de Recursos Humans del Sistema Nacional de Salut, atenent les propostes realitzades per les comunitats autònomes, a les necessitats d'especialistes del sistema sanitari i a les disponibilitats pressupostàries.

Article 23. Formació per a una nova especialització.

Els Especialistes en Ciències de la Salut amb, almenys, cinc anys d'exercici professional com a tals, podran obtenir un nou títol d'especialista, en especialitat del mateix tronc que la que posseïsquen, pel procediment que es determine reglamentàriament, que en tot cas contindrà una prova per a l'avaluació de la competència de l'aspirant en el camp de la nova especialitat.

El període de formació en la nova especialitat i el programa a desenvolupar durant este període es definirà per mitjà de l'adaptació del programa formatiu general al currículum formatiu i professional de l'interessat.

No es podrà accedir al tercer i successius títols d'especialista per este procediment fins transcorreguts, almenys, huit anys des de l'obtenció de l'anterior.

Article 24. Àrees de Capacitació Específica.

1. El Govern, d'acord amb el procediment assenyalat en l'article 16.1, podrà establir Àrees de Capacitació Específica dins d'una o diverses Especialitats en Ciències de la Salut.

2. El Diploma d'Àrea de Capacitació Específica té caràcter oficial i validesa en tot el territori de l'Estat.

L'expedirà el Ministeri de Sanitat i Consum i la possessió serà necessària per a utilitzar de manera expressa la denominació d'especialista amb capacitació específica en l'àrea. Podrà ser valorat com a mèrit per a accedir a llocs de treball d'alta especialització en centres o establiments públics i privats.

Article 25. Formació en Àrees de Capacitació Específica.

Reglamentàriament s'establiran els supòsits i requisits perquè els Especialistes en Ciències de la Salut puguin accedir al Diploma d'Àrea de Capacitació Específica, sempre que la dita àrea s'haja constituït en l'especialitat corresponent, i acrediten, almenys, cinc anys d'exercici professional en l'especialitat.

L'accés a l'indicat diploma podrà produir-se per mitjà d'una formació programada, o a través de l'exercici professional específicament orientat a l'àrea corresponent, acompanyat d'activitats docents o discents de formació continuada en la dita àrea, i, en tot cas, després de l'avaluació de la competència professional de l'interessat d'acord amb els requeriments previstos en l'article 29.

SECCIÓ 3a. ESTRUCTURA DE SUPORT A LA FORMACIÓ**Article 26. Acreditació de centres i unitats docents.**

1. El Ministeri de Sanitat i Consum i el d'Educació, Cultura i Esport, a proposta de la Comissió de Recursos Humans del Sistema Nacional de Salut adoptada amb un informe previ del Fòrum Professional previst en l'article 35.3.b) de la Llei 16/2003, de 28 de maig, de Cohesió i Qualitat del Sistema Nacional de Salut, i mitjançant una orde que es publicarà en el «Boletín Oficial del Estado», establiran els requisits d'acreditació que, amb caràcter general, han de complir els centres o unitats per a la formació d'Especialistes en Ciències de la Salut.

2. L'Agència de Qualitat del Sistema Nacional de Salut coordinarà les auditories, informes i propostes necessaris per a acreditar els centres i unitats docents i per a avaluar el funcionament i la qualitat del sistema de formació, i per a la qual cosa podrà demanar la col·laboració de les agències de qualitat de les comunitats autònomes i dels servicis d'inspecció d'estes.

3. Correspon al Ministeri de Sanitat i Consum, a instància de l'entitat titular del centre, amb els informes previs de la comissió de docència d'este i de la Conselleria de Sanitat de la Comunitat Autònoma, i d'acord amb els informes i propostes a què es referix l'apartat anterior, resoldre sobre les sol·licituds d'acreditació de centres i unitats docents.

L'acreditació especificarà, en tot cas, el nombre de places docents acreditades.

4. La revocació, total o parcial, de l'acreditació concedida es realitzarà, si és el cas, pel mateix procediment, oït el centre afectat i la seua comissió de docència.

Article 27. Comissions de docència.

1. En cada centre sanitari o, si és el cas, unitats docents, acreditat per a la formació d'especialistes hi haurà una comissió de docència la missió de la qual serà la d'organitzar la formació, supervisar la seua aplicació pràctica i controlar el compliment dels objectius que s'especificuen en els programes.

La comissió de docència tindrà també les funcions de facilitar la integració de les activitats formatives i dels residents amb l'activitat assistencial i ordinària del centre, i la de planificar la seua activitat professional en el centre conjuntament amb els òrgans de direcció d'este.

2. Les comunitats autònomes, dins dels criteris generals que fixe la Comissió de Recursos Humans del Sistema Nacional de Salut, determinaran la dependència funcional, la composició i les funcions de les comissions de docència. En tot cas, en les comissions de docència hi haurà representació dels tutors de la formació i dels residents.

Article 28. *Comissions Nacionals d'Especialitat.*

1. Per cada una de les Especialitats en Ciències de la Salut, i com a òrgan assessor dels Ministeris d'Educació, Cultura i Esport i de Sanitat i Consum en el camp de la corresponent especialitat, es constituirà una Comissió Nacional designada pel Ministeri de Sanitat i Consum amb la composició següent:

a) Dos vocals proposats pel Ministeri d'Educació, Cultura i Esport, un, almenys, dels quals ha de tindre la condició de tutor de la formació en la corresponent especialitat.

b) Quatre vocals entre els especialistes de reconegut prestigi que propose la Comissió de Recursos Humans del Sistema Nacional de Salut.

c) Dos vocals en representació de les entitats i societats científiques d'àmbit estatal legalment constituïdes en l'àmbit de l'especialitat.

d) Dos vocals en representació dels especialistes en formació, triats per estos en la forma que es determine reglamentàriament.

e) Un vocal en representació de l'organització col·legial corresponent. Si l'especialitat pot ser cursada per distints titulats, la designació del representant s'efectuarà de comú acord per les corporacions corresponents.

2. En el cas d'especialitats pluridisciplinars, el Govern podrà ampliar el nombre dels vocals previstos en el paràgraf b) de l'apartat anterior, a fi d'assegurar l'adequada representació dels distints titulats que tinguen accés a la corresponent especialitat.

3. Tots els membres de la comissió, excepte els previstos en l'apartat 1.d), han de trobar-se en possessió del corresponent títol d'especialista.

4. Els membres de la comissió previstos en els paràgrafs a), b), c) i e) de l'apartat 1 d'este article seran designats per a un període de quatre anys, i només podran ser designats novament per a un altre període d'igual duració.

No obstant això, cessaran en les seues funcions quan així ho acorde el departament o comissió que els va proposar o la societat o corporació a què representen.

5. El mandat dels membres de la comissió previstos en l'apartat 1.d) d'este article serà de dos anys.

6. El Ministeri de Sanitat i Consum, per resolució motivada i sentida prèviament la corresponent comissió, podrà acordar el cessament de tots els membres d'esta o de part d'ells, quan la comissió no complisca adequadament les seues funcions.

7. Cada comissió triarà, d'entre els seus membres, el president i el vicepresident.

8. Reglamentàriament es determinaran les funcions de les Comissions Nacionals d'Especialitat, que en

tot cas desenvoluparan, dins dels criteris comuns que, si és el cas, determine el Consell Nacional d'Especialitats en Ciències de la Salut, les següents:

a) L'elaboració del programa formatiu de l'especialitat.

b) L'establiment dels criteris d'avaluació dels especialistes en formació.

c) L'establiment dels criteris per a l'avaluació en el supòsit de nova especialització previst en l'article 23.

d) La proposta de creació d'àrees de capacitació específica.

e) L'establiment de criteris per a l'avaluació d'unitats docents i formatives.

f) L'informe sobre programes i criteris relatius a la formació continuada dels professionals, especialment els que es referisquen a l'acreditació i l'acreditació avançada de professionals en àrees funcionals específiques dins del camp de l'especialitat.

g) La participació en el disseny dels plans integrals dins de l'àmbit de la corresponent especialitat.

h) Les que s'assenyalen expressament en esta llei o es determinen en les disposicions reglamentàries dictades en el seu desplegament.

Article 29. *Comités d'Àrees de Capacitació Específica.*

Quan hi haja una Àrea de Capacitació Específica, la Comissió o Comissions Nacionals de l'Especialitat o Especialitats en el si de la qual l'àrea es constituïska designaran un Comité de l'Àrea compost per sis especialistes.

El Comité desenvoluparà les funcions que reglamentàriament es determinen i, en tot cas, les de proposta dels continguts del programa de formació i les d'avaluació dels especialistes que aspiren a obtindre el corresponent Diploma de l'Àrea de Capacitació Específica.

Article 30. *Consell Nacional d'Especialitats en Ciències de la Salut.*

1. El Consell Nacional d'Especialitats en Ciències de la Salut tindrà la composició següent:

a) Els presidents de les Comissions Nacionals de cada Especialitat en Ciències de la Salut.

b) Dos especialistes per cada un dels títols universitaris que tinguen accés directe a alguna especialitat en Ciències de la Salut, triats, per a un període de dos anys, un pels membres de les Comissions Nacionals que tinguen el títol de què es tracte, i un altre per l'organització col·legial d'entre estos membres.

c) Dos representants del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport.

d) Dos representants del Ministeri de Sanitat i Consum.

e) Dos representants de les comunitats autònomes designats per la Comissió de Recursos Humans del Sistema Nacional de Salut.

2. El Consell Nacional d'Especialitats en Ciències de la Salut triarà, entre els seus membres, el president i el vicepresident.

3. El Consell funcionarà en Ple o en les comissions i grups de treball que el mateix Consell decidisca constituir. En tot cas, es constituïran les següents:

a) La Comissió Permanent, que tindrà les funcions que el Ple del Consell li delegue.

b) Una Comissió Delegada del Consell per cada una de les titulacions o agrupacions d'especialitats que es determinen.

4. El Consell aprovarà el seu propi reglament de règim interior, que s'adaptarà a allò que disposa respecte als òrgans col·legiats Llei 30/1992, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú. No obstant això, el vot de cada un dels membres del Consell es ponderarà en funció de la composició concreta d'este, atenent criteris de proporcionalitat respecte al nombre d'especialistes representats.

5. Correspon al Consell la coordinació de l'actuació de les Comissions Nacionals d'Especialitats, la promoció de la investigació i de les innovacions tècniques i metodològiques en l'especialització sanitària, i la superior assistència i assessorament tècnic i científic al Ministeri de Sanitat i Consum en matèria de formació sanitària especialitzada.

6. El Consell elegirà, d'entre els seus membres, quatre vocals de la Comissió Consultiva Professional.

Article 31. *Suport tècnic i secretaria de les comissions.*

1. Correspon als centres sanitaris acreditats per a la formació d'especialistes, respecte de les comissions de docència constituïdes en estos centres, i al Ministeri de Sanitat i Consum, respecte de les Comissions Nacionals i del Consell Nacional d'Especialitats en Ciències de la Salut, facilitar el suport tècnic i administratiu que resulte necessari per al seu funcionament.

2. Les funcions de secretari, amb veu però sense vot, dels òrgans col·legiats a què es referix l'apartat anterior i de les comissions i grups de treball que, si és el cas, es constituïsquen, seran exercides per qui designe la Direcció del centre o el Ministeri de Sanitat i Consum, segons corresponga.

Article 32. *Registres.*

1. En el Registre Nacional d'Especialistes en Formació seran inscrits estos quan comencen la formació especialitzada i s'hi anotaran els resultats de les seues avaluacions anuals i final.

2. En el Registre Nacional d'Especialistes en Ciències de la Salut s'inscriuran tots els professionals que obtinguen un títol d'especialista, així com els qui veguen homologat o reconegut un títol obtingut en l'estranger.

En el Registre Nacional d'Especialistes amb Diploma de Capacitació Específica s'inscriuran tots els especialistes que l'obtinguen o que veguen reconegut als mateixos efectes professionals un títol o diploma obtingut en l'estranger.

Els indicats registres tindran caràcter públic pel que fa a la identitat dels interessats, al títol o diploma que tinguen i a les dates de la seua obtenció, reconeixement o homologació.

3. En el registre de centres acreditats per a la formació d'especialistes seran inscrits tots els centres acreditats per a impartir la dita formació.

Este registre tindrà caràcter públic.

4. Els registres a què es referix este article es gestionaran pel Ministeri de Sanitat i Consum, excepte el que es preveu en el primer paràgraf de l'apartat 2, que es gestionarà pel Ministeri d'Educació, Cultura i Esport,

i s'integraran en el Sistema d'Informació Sanitària del Sistema Nacional de Salut, que en farà públiques les dades agregades i integrades, així com els que resulten del seu tractament estadístic, d'acord amb els principis generals que s'establisquen pel Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut.

CAPÍTOL IV

Formació continuada

Article 33. *Principis generals.*

1. La formació continuada és el procés d'ensenyança i aprenentatge actiu i permanent a què tenen dret i obligació els professionals sanitaris, que s'inicia en finalitzar els estudis de pregrau o d'especialització i que està destinat a actualitzar i millorar els coneixements, habilitats i actituds dels professionals sanitaris davant de l'evolució científica i tecnològica i les demandes i necessitats, tant socials com del mateix sistema sanitari.

2. Són objectius de la formació continuada:

a) Garantir l'actualització dels coneixements dels professionals i la permanent millora de la seua qualificació, així com incentivar-los en el seu treball diari i incrementar-ne la motivació professional.

b) Potenciar la capacitat dels professionals per a efectuar una valoració equilibrada de l'ús dels recursos sanitaris en relació amb el benefici individual, social i col·lectiu que d'este ús pugua derivar-se.

c) Generalitzar el coneixement, per part dels professionals, dels aspectes científics, tècnics, ètics, legals, socials i econòmics del sistema sanitari.

d) Millorar en els mateixos professionals la percepció del seu paper social, com a agents individuals en un sistema general d'atenció de salut i de les exigències ètiques que això comporta.

e) Possibilitar l'establiment d'instruments de comunicació entre els professionals sanitaris.

Article 34. *Comissió de Formació Continuada.*

1. A fi d'harmonitzar l'exercici de les funcions que les Administracions sanitàries públiques i la resta d'institucions i organismes tinguen en matèria de formació continuada, així com de coordinar les actuacions que es duguen a terme en este camp, es constituïx la Comissió de Formació Continuada de les Professions Sanitàries.

2. Formaran part de la Comissió de Formació Continuada de les Professions Sanitàries les Administracions públiques presents en el Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut.

Sense perjuí del que estableix el paràgraf anterior, la Comissió incorporarà també representació dels col·legis professionals, de les universitats, del Consell Nacional d'Especialitats en Ciències de la Salut i de les societats científiques, en la forma en què reglamentàriament es determine.

3. La Comissió de Formació Continuada de les Professions Sanitàries elegirà el seu president i aprovarà el seu reglament de règim interior. El seu règim de funcionament s'adaptarà al que estableix per als òrgans col·legiats en el capítol II del títol II de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú,

sense perjudi de les competències de les comunitats autònomes.

El Ministeri de Sanitat i Consum prestarà el suport tècnic i administratiu necessari per al funcionament de la Comissió, i nomenarà el secretari, que tindrà veu però no vot en les reunions d'esta.

4. La Comissió de Formació Continuada desenvoluparà les funcions següents:

a) Les de detecció, anàlisi, estudi i valoració de les necessitats dels professionals i del sistema sanitari en matèria de formació continuada, d'acord amb les propostes dels òrgans competents de les comunitats autònomes, de les societats científiques i, si és el cas, de les organitzacions professionals representades en la Comissió Consultiva Professional.

b) Les de proposta per a l'adopció de programes o per al desenvolupament d'activitats i actuacions de formació continuada de caràcter prioritari i comú per al conjunt del sistema sanitari.

c) Les de proposta d'adopció de les mesures que s'estimen necessàries per a planificar, harmonitzar i coordinar l'actuació dels diversos agents que actuen en l'àmbit de la formació continuada dels professionals sanitaris.

d) Les d'estudi, informe i proposta per a l'establiment de procediments, criteris i requisits per a l'acreditació de centres i activitats de formació continuada.

e) Les d'estudi, informe i proposta per a l'establiment de procediments, criteris i requisits per a l'acreditació i l'acreditació avançada de professionals en una àrea funcional específica d'una professió o especialitat, com a conseqüència de l'exercici d'activitats de formació continuada acreditada.

Article 35. Acreditació de centres, activitats i professionals.

1. El Ministeri de Sanitat i Consum i els òrgans competents de les comunitats autònomes, en l'àmbit de les seues respectives competències, podran acreditar activitats i programes d'actuació en matèria de formació continuada dels professionals sanitaris, així com, amb caràcter global, centres en què estes s'impartin.

L'acreditació, que haurà de realitzar-se necessàriament d'acord amb els requisits, procediment i criteris establits d'acord amb el que preveu l'article 34.4.d), tindrà efectes en tot el territori nacional, siga quina siga l'Administració pública que va expedir l'acreditació.

2. En qualsevol moment les Administracions públiques podran auditar i avaluar els centres i les activitats de formació continuada que han acreditat.

3. Només podran ser subvencionats a càrrec de fons públics els centres i les activitats de formació continuada que estiguen acreditats d'acord amb el que preveu este article.

A partir de l'entrada en vigor d'esta llei, només podran ser preses en consideració en la carrera dels professionals sanitaris les activitats de formació continuada que han sigut acreditades. Les activitats de formació continuada dels professionals sanitaris prèvies a l'entrada en vigor de la llei i que no han sigut acreditades seran objecte de consideració pels comitès encarregats de valorar els mèrits amb esta finalitat.

4. El Ministeri de Sanitat i Consum i els òrgans competents de les comunitats autònomes podran delegar les funcions de gestió i acreditació de la formació

continuada, incloent-hi l'expedició de certificacions individuals, en altres corporacions o institucions de dret públic, de conformitat amb el que disposa esta llei i les normes en cada cas aplicables.

Els organismes d'acreditació de la formació continuada han de ser, en tot cas, independents dels organismes encarregats de la provisió de les activitats de formació acreditades per aquells.

5. Les credencials dels professionals i les seues revisions no substituiran els procediments de formació, coneixements i habilitats, que seran necessaris per a determinar els mecanismes de promoció i contractació.

Article 36. Diplomes d'Acreditació i Diplomes d'Acreditació Avançada.

1. Les Administracions sanitàries públiques podran expedir Diplomes d'Acreditació i Diplomes d'Acreditació Avançada, per a certificar el nivell de formació aconseguit per un professional en una àrea funcional específica d'una determinada professió o especialitat, en funció de les activitats de formació continuada acreditada desenvolupades per l'interessat en l'àrea funcional corresponent.

Els Diplomes d'Acreditació i els Diplomes d'Acreditació Avançada, que han d'expedir-se necessàriament d'acord amb els requisits, procediment i criteris establits d'acord amb el que preveu l'article 34.4.e), tindran efectes en tot el territori nacional, siga quina siga l'Administració pública que va expedir el diploma.

2. Les Administracions sanitàries públiques establiran els registres necessaris per a la inscripció dels Diplomes d'Acreditació i d'Acreditació Avançada que expedisquen. Estos registres tindran caràcter públic pel que fa a la identitat de l'interessat, al diploma o diplomes que tinga i a la data d'obtenció d'estos.

3. Els Diplomes d'Acreditació i els Diplomes d'Acreditació Avançada seran valorats com a mèrit en els sistemes de provisió de places quan així es preveja en la normativa corresponent.

TÍTOL III

Del desenvolupament professional i el seu reconeixement

Article 37. Normes generals.

1. Es constituïx el sistema de reconeixement del desenvolupament professional dels professionals sanitaris a què es referixen els articles 6 i 7 d'esta llei, consistent en el reconeixement públic, exprés i de forma individualitzada, del desenvolupament aconseguit per un professional sanitari pel que fa a coneixements, experiència en les tasques assistencials, docents i d'investigació, així com en tot el que fa referència al compliment dels objectius assistencials i investigadors de l'organització en què presten els seus servicis.

2. Sense perjudi de les facultats i funcions per a les quals habilite el corresponent títol oficial, el reconeixement del desenvolupament professional serà públic i amb atribució expressa del grau aconseguit per cada professional en l'exercici del conjunt de funcions que li són pròpies.

3. Podran accedir voluntàriament al sistema de desenvolupament professional els professionals que estiguen establits o presten els servicis dins del territori de l'Estat.

Article 38. Desenvolupament professional.

1. Les Administracions sanitàries regularan, per als seus centres i establiments, el reconeixement del desenvolupament professional, dins dels següents principis generals:

a) El reconeixement s'articularà en quatre graus.

Les Administracions sanitàries, no obstant això, podran establir un grau inicial, previ als anteriorment indicats. La creació d'este grau inicial ha de comportar l'homologació d'acord amb el que preveu l'article 39 d'esta llei.

b) L'obtenció del primer grau, i l'accés als superiors, requerirà l'avaluació favorable dels mèrits de l'interessat, en relació als seus coneixements, competències, formació continuada acreditada, activitat docent i investigació. L'avaluació ha de tindre en compte també els resultats de l'activitat assistencial de l'interessat, la seua qualitat i el compliment dels indicadors que per a la seua valoració s'han establert, així com la seua implicació en la gestió clínica definides en l'article 10 d'esta llei.

c) Per a obtenir el primer grau serà necessari acreditar cinc anys d'exercici professional. L'avaluació per a accedir als graus superiors podrà sol·licitar-se transcorreguts, com a mínim, cinc anys des de la precedent avaluació positiva. En cas d'avaluació negativa, el professional podrà sol·licitar una nova avaluació transcorreguts dos anys des d'esta.

d) L'avaluació es durà a terme per un comitè específic creat en cada centre o institució. El comitè estarà integrat, en la seua majoria, per professionals de la mateixa professió sanitària de l'avaluat, i ha de garantir-s'hi la participació de representants del servei o unitat de pertinença del professional avaluat, així com d'avaluadors externs designats per agències de qualitat o societats científiques del seu àmbit de competència.

e) Els professionals tindran dret a fer constar públicament el grau de desenvolupament professional que tinguen reconegut.

f) Dins de cada servei de salut, estos criteris generals del sistema de desenvolupament professional, i la seua repercussió en la carrera, s'acomodaran i adaptaran a les condicions i característiques organitzatives, sanitàries i assistencials del servei de salut o de cada un dels seus centres, sense detriment dels drets ja establerts.

2. Els centres sanitaris privats en què hi haja professionals sanitaris que presten servicis per compte d'altri establiran, en la mesura que ho permeta la capacitat de cada centre, procediments per al reconeixement del desenvolupament professional i la carrera d'estos, que s'adequaran als criteris fixats en este títol.

Els procediments a què es referix el paràgraf anterior seran supervisats, en la seua implantació i desenvolupament, per l'Administració sanitària corresponent.

En cada centre s'ha de conservar la documentació d'avaluació dels professionals de cada servei o unitat d'este.

3. Els professionals sanitaris que desenvolupen la seua activitat exclusivament a través de l'exercici professional per compte propi podran accedir voluntàriament als procediments de reconeixement del desenvolupament professional, en la forma en què es determine per la corresponent Administració sanitària. En tot cas, els dits professionals han de superar les mateixes avaluacions que s'establisquen per als que presenten servicis per compte d'altri en centres sanitaris.

Article 39. Homologació del reconeixement del desenvolupament professional.

El Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut, a proposta de la Comissió de Recursos Humans i oïda la Comissió Consultiva Professional, establirà els principis i criteris generals per a l'homologació del reconeixement del desenvolupament professional en tot el Sistema Nacional de Salut, especialment pel que fa a les denominacions dels distints graus, als sistemes de valoració dels mèrits, a la composició dels comitès d'avaluació i al reconeixement mutu dels graus aconseguits pels professionals dels distints servicis de salut.

TÍTOL IV**De l'exercici privat de les professions sanitàries****Article 40. Modalitats i principis generals de l'exercici privat.**

1. En l'àmbit de la sanitat privada, els professionals sanitaris podran exercir l'activitat per compte propi o alié.

2. La prestació de servicis per compte propi o alié podrà efectuar-se per mitjà de qualsevol de les formes contractuals previstes en l'ordenament jurídic.

3. Els servicis sanitaris de titularitat privada estaran dotats d'elements de control que garantisquen els nivells de qualitat professional i d'avaluació establerts en esta llei d'acord amb els principis següents:

a) Dret a exercir l'activitat professional adequada a la titulació i categoria de cada professional.

b) Respects a l'autonomia tècnica i científica dels professionals sanitaris.

c) Marc de contractació estable, motivació per a una millor eficiència i estímuls per al rendiment professional.

d) Participació en la gestió i organització del centre o unitat a què pertanga.

e) Dret i deure de formació continuada.

f) Avaluació de la competència professional i de la qualitat del servei prestat.

g) Garantir la responsabilitat civil professional bé a través d'entitat asseguradora, bé a través d'altres entitats financeres autoritzades a concedir avals o garanties.

h) Lliure competència i transparència del sistema de contractació.

i) Llibertat de prescripció, atenent les exigències del coneixement científic i a l'observança de la llei.

Article 41. Prestació de servicis per compte d'altri.

1. Els professionals sanitaris que presten la seua activitat en centres o servicis sanitaris privats per compte d'altri tenen dret a ser informats de les seues funcions, tasques i comeses, així com dels objectius assignats a la seua unitat i centre sanitari i dels sistemes establerts per a l'avaluació del compliment d'estos.

2. Els dits professionals sanitaris es troben obligats a exercir la professió, o desenvolupar el conjunt de les funcions que tinguen assignades, amb lleialtat, eficàcia i amb observança dels principis tècnics, científics, professionals, ètics i deontològics que siguen aplicables.

3. Així mateix es troben obligats a mantindre degudament actualitzats els coneixements i les aptituds necessaris per al correcte exercici de la professió o per al desenvolupament de les funcions que corresponguen a la seua titulació.

4. L'avaluació regular de competències i els sistemes de control de qualitat previstos en esta llei seran aplicats en els centres privats que empren professionals sanitaris per mitjà del règim de prestació de servicis per compte d'altri. El sistema de desenvolupament professional s'articularà en estos centres d'acord amb el que estableix per a estos el títol III d'esta llei.

Article 42. *Prestació de servicis per compte propi.*

1. A fi de garantir la titulació oficial de professionals i especialistes, la qualitat i seguretat dels equipaments i instal·lacions, i la subjecció a la disciplina professional i als altres requisits i garanties que es determinen en esta llei, tots els contractes de prestació de servicis sanitaris, així com les seues modificacions, que se celebren entre professionals sanitaris, entre professionals i centres sanitaris o entre professionals i entitats d'assegurances que operen el ram de malaltia, es formalitzaran per escrit.

2. Els professionals sanitaris que exercisquen exclusivament per mitjà de la prestació de servicis per compte propi podran accedir voluntàriament al sistema de desenvolupament professional en la forma prevista en el títol III d'esta llei.

Article 43. *Registres de professionals.*

Els centres sanitaris i les entitats d'assegurances que operen el ram de malaltia a què es referixen els articles 41 i 42 establiran i mantindran actualitzat un registre dels professionals sanitaris amb què mantinguen contractes de prestació de servicis per compte propi o alié.

D'acord amb el que preveu l'article 5.2 d'esta llei, este registre serà públic pel que fa al nom, titulació, especialitat i, si és el cas, categoria i funció del professional.

Els criteris generals i requisits mínims d'estos registres seran establits per les comunitats autònomes dins dels principis que determine el Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut, que podrà acordar la integració dels mateixos al Sistema d'Informació Sanitària del Sistema Nacional de Salut.

Article 44. *Publicitat de l'exercici professional privat.*

1. La publicitat dels servicis i prestacions oferits al públic pels professionals sanitaris ha de respectar rigorosament la base científica de les activitats i prescripcions, i serà objectiva, prudent i veraç, de manera que no propicie falses esperances o propague conceptes infundats.

2. Els professionals sanitaris podran facilitar als mitjans de comunicació, o expressar-hi directament, informacions sobre les seues activitats professionals, sempre que la informació facilitada siga verídica, discreta, prudent i es manifeste de manera fàcilment comprensible per al col·lectiu social a què es dirigeix.

3. No podran ser objecte de publicitat les activitats o productes sanitaris no autoritzats, o sobre els quals no hi haja evidència dels seus efectes benefici-

osos per al ser humà, i queda prohibida la publicitat de productes i servicis de caràcter creencial i dels productes miracle.

4. L'incompliment i, si és el cas, la sanció que corresponga, del que disposen els apartats anteriors s'exigirà d'acord amb la Llei 14/1986, General de Sanitat, i, en en allò que siguen d'aplicació, amb les Lleis 26/1984, General per a la Defensa dels Consumidors i Usuaris, i 34/1988, General de Publicitat.

Article 45. *Seguretat i qualitat en l'exercici professional privat.*

1. Les consultes professionals han de complir els requisits d'autorització i acreditació que, atenent les característiques específiques d'estes, determinen els òrgans competents de les comunitats autònomes.

2. Les garanties de seguretat i qualitat són aplicables a totes les activitats sanitàries privades, amb independència del finançament de les prestacions que estiguen oferint en cada moment.

Correspon a les Administracions sanitàries públiques, respecte dels professionals i centres establits en el seu àmbit geogràfic, vetlar pel compliment de les garanties a què es referix el paràgraf anterior, per a la qual cosa podran demanar la col·laboració d'agències de qualitat o organismes equivalents, o dels col·legis professionals en el cas de les consultes professionals en els termes que reglamentàriament es determinen.

Article 46. *Cobertura de responsabilitat.*

Els professionals sanitaris que exercisquen en l'àmbit de l'assistència sanitària privada, així com les persones jurídiques o entitats de titularitat privada que pres-ten qualsevol tipus de servicis sanitaris, estan obligats a subscriure l'oportuna assegurança de responsabilitat, un aval o una altra garantia financera que cobrisca les indemnitzacions que es puguen derivar d'un eventual dany a les persones causat en ocasió de la prestació de tal assistència o servicis.

Les comunitats autònomes, en l'àmbit de les seues respectives competències, determinaran les condicions essencials de l'assegurament, amb la participació dels professionals i de la resta dels agents del sector.

En el supòsit de professions col·legiades, els col·legis professionals podran adoptar les mesures necessàries per a facilitar als seus col·legiats el compliment d'esta obligació.

TÍTOL V

De la participació dels professionals

Article 47. *Comissió Consultiva Professional.*

1. La Comissió Consultiva Professional és l'òrgan de participació dels professionals en el sistema sanitari i en el desenvolupament, planificació i ordenació de les professions sanitàries.

2. En relació amb el desenvolupament professional, les funcions de la Comissió comprendran els àmbits relatius a la formació, al sistema del seu reconeixement i l'avaluació de competències.

Article 48. Composició i adscripció.

1. La Comissió Consultiva Professional té la composició següent:

a) Quatre representants del Consell Nacional d'Especialitats en Ciències de la Salut, designats pel mateix Consell.

b) Dos representants de cada una de les professions sanitàries a què es referixen l'article 6.2, paràgrafs a) i b), i l'article 7.2, paràgraf a), d'esta llei, designats pels corresponents Consells Generals de Col·legis.

c) Un representant de cada una de les professions sanitàries a què es referix l'article 6.2, paràgrafs c) i d), d'esta llei, designat pels corresponents Consells Generals de Col·legis.

d) Un representant de les professions sanitàries a què es referix l'article 6.3 d'esta llei, designat de comú acord pels Consells Generals de Col·legis o pels Col·legis Nacionals de les professions corresponents.

e) Un representant de les professions sanitàries a què es referix l'article 7.2, paràgrafs b) a g), d'esta llei, designat de comú acord pels Consells Generals de Col·legis o pels Col·legis Nacionals de les corresponents professions.

f) Un representant de les professions sanitàries a què es referix l'article 2.3, segon paràgraf, d'esta llei, designat de comú acord pels Consells Generals de Col·legis o, si no n'hi ha, les organitzacions científiques.

g) Un representant del conjunt de professionals sanitaris a què es referix l'article 3.2.a) d'esta llei, designat de comú acord per les organitzacions científiques i Col·legis oficials d'estos.

h) Un representant del conjunt de professionals sanitaris a què es referix l'article 3.2.b) d'esta llei, designat de comú acord per les organitzacions científiques d'estos.

i) Quatre professionals sanitaris de reconegut prestigi en l'àmbit assistencial, designats per la Comissió de Recursos Humans del Sistema Nacional de Salut.

j) Dos professionals sanitaris de reconegut prestigi en l'àmbit assistencial, designats per les associacions i entitats que operen en la sanitat privada.

2. Els membres de la Comissió Consultiva Professional seran designats per a un període de quatre anys, i podran ser novament designats únicament per a un altre període de la mateixa duració.

No obstant això, els membres de la Comissió cessaran en les seues funcions quan així ho acordem els òrgans, corporacions o associacions que en van acordar el nomenament.

3. La Comissió Consultiva Professional està adscrita al Ministeri de Sanitat i Consum, que prestarà el suport tècnic i administratiu necessari per al correcte funcionament.

Article 49. Règim de funcionament.

1. La Comissió Consultiva Professional aprovarà el propi reglament de règim interior, que s'adaptarà al que disposa sobre el funcionament dels òrgans col·legiats la Llei 30/1992, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú.

2. La Comissió elegirà, entre els seus membres, el president i el vicepresident.

3. Les funcions de secretari de la Comissió, amb veu però sense vot en les reunions, seran exercides pel funcionari que designe el Ministeri de Sanitat i Consum.

4. La Comissió funcionarà en Ple i en les comissions i grups de treball que la mateixa Comissió decidisca constituir.

5. El Ple de la Comissió es reunirà, almenys, dos vegades a l'any.

Article 50. Funcions.

La Comissió Consultiva Professional desenvoluparà les funcions d'assessorament en tots els àmbits del desenvolupament i l'ordenació professional i, especialment, les següents:

a) Les que corresponguen com a òrgan de suport a la Comissió de Recursos Humans del Sistema Nacional de Salut en els àmbits del desenvolupament professional a què es referix l'article 40 de la Llei de Cohesió i Qualitat del Sistema Nacional de Salut i les disposicions d'esta llei.

b) Les d'elaboració, amb informes o propostes, si és el cas, de les diferents organitzacions i societats científiques, de l'informe anual sobre l'estat de les professions sanitàries, que haurà d'incloure una anàlisi de la situació de les dites professions.

c) Les d'elaboració de propostes de caràcter general, que s'inclouran, si és el cas, en l'informe previst en el paràgraf anterior, sobre l'organització, règim de prestació de servicis i ordenació de les professions sanitàries, dirigides al Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut, al Ministeri de Sanitat i Consum i a les comunitats autònomes.

d) Les de mediació i proposta de solució en els conflictes de competències entre les distintes professions sanitàries.

Disposició addicional primera. Relació laboral especial de residència.

1. La relació laboral especial de residència és aplicable als que reben formació dirigida a l'obtenció d'un títol d'especialista en Ciències de la Salut, sempre que tal formació es realitze pel sistema de residència previst en l'article 20 d'esta llei, en centres, públics o privats, acreditats per a impartir la dita formació.

Els residents tindran la consideració de personal laboral temporal del servicis de salut o centre en què reben la formació, i han de desenvolupar l'exercici professional i les activitats assistencials i formatives que dels programes de formació es deriven.

2. El Govern regularà, mitjançant un reial decret, la relació laboral especial de residència, d'acord amb les normes de la Comunitat Europea que resulten aplicables i establirà, a més de les peculiaritats de la seua jornada de treball i règim de descansos, els supòsits de resolució dels contractes quan no se superen les avaluacions establides, els procediments per a la revisió de les avaluacions atorgades, la duració màxima dels contractes en funció de la duració de cada un dels corresponents programes formatius, i els supòsits excepcionals per a la seua possible pròrroga quan es produïsquen casos, no imputables a l'interessat, de suspensió de la relació laboral.

3. La relació laboral especial de residència s'aplicarà també en aquells supòsits de formació en Àrees de

Capacitació Específica que, d'acord amb el que estableix l'article 25, es desenvolupen pel sistema de residència previst en l'article 20 d'esta llei.

Disposició addicional segona. *Reserva de denominacions.*

Només podran utilitzar-se, en l'exercici professional públic i privat, les denominacions dels títols d'especialista, les dels Diplomes d'Àrees de Capacitació Específica, les dels Diplomes d'Accreditació i d'Accreditació Avançada, i les dels graus del desenvolupament professional, quan estos títols, diplomes o graus han sigut obtinguts, homologats o reconeguts d'acord amb el que disposen esta llei i les altres normes aplicables.

No podran utilitzar-se altres denominacions que, pel seu significat, puguen induir a confusió amb aquelles.

Disposició addicional tercera. *Formació d'especialistes sanitaris en places de la Xàrcia Sanitària Militar.*

1. Correspondrà al Ministeri de Defensa la proposta prevista en l'article 22.5 d'esta llei respecte del nombre d'especialistes en Ciències de la Salut que es formaran anualment en centres acreditats de la Xàrcia Sanitària Militar.

2. L'accés a la formació en les places a què es referix esta disposició addicional es regularà pel Ministeri de Defensa i, sense perjudici del compliment de la resta dels requisits previstos en l'article 20.3 d'esta llei, no resultarà aplicable la relació laboral especial de residència al personal militar que s'hi forme.

Disposició addicional quarta. *Efectes retributius del sistema de desenvolupament professional.*

Els efectes que sobre l'estructura de les retribucions i la quantia d'estes pogueren derivar-se del reconeixement de graus de desenvolupament professional es negociaran en cada cas amb les organitzacions sindicals que, segons el que disposa la normativa aplicable, corresponga.

Disposició addicional cinquena. *Aplicació d'esta llei a les professions sanitàries.*

Sense perjudici del que estableixen els articles 2, 4.2, 6 i 7, la resta de les disposicions d'esta llei només s'aplicaran als titulats previstos en estos articles quan presten els seus servicis professionals en centres sanitaris integrats en el Sistema Nacional de Salut o quan desenvolupen el seu exercici professional, per compte propi o alié, en el sector sanitari privat.

Disposició addicional sexta. *Exclusions a l'aplicació d'esta llei per motius de seguretat pública.*

Per motius de seguretat pública, podran no resultar aplicables els principis establits en els paràgrafs d) i e) de l'article 5.1 d'esta llei, ni ser de caràcter públic el registre establert en l'article 5.2.

Disposició addicional setima. *Caràcter de professionals sanitaris.*

1. El que estableix esta llei s'entén sense perjudici del caràcter de professionals sanitaris que tinguen els Ajudants Tècnics Sanitaris i la resta de professionals que,

sense posseir el títol acadèmic a què es referix l'article 2, es troben habilitats, per norma legal o reglamentària, per a exercir alguna de les professions previstes en este precepte.

2. Tindran caràcter de professionals sanitaris els Llicenciats en Ciència i Tecnologia dels Aliments quan estos titulats desenvolupen la seua activitat professional en centres sanitaris integrats en el Sistema Nacional de Salut o quan desenvolupen el seu exercici professional, per compte propi o alié, en el sector sanitari privat.

Disposició addicional octava. *Règim d'infraccions i sancions.*

Les Administracions sanitàries públiques i les entitats professionals de dret públic, en l'àmbit de les seues respectives competències, garantiran que l'exercici de les professions sanitàries es desenvolupe d'acord amb el que preveuen esta llei i les altres normes aplicables.

A estos efectes, les infraccions del que disposa esta llei queden sotmeses al règim d'infraccions i sancions establert en el capítol VI del títol I de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, General de Sanitat, sense perjudici, si és el cas, de les responsabilitats civils, penals, estatutàries i deontològiques, d'acord amb el que preveu l'ordenament jurídic vigent.

Disposició addicional novena. *Avaluació del desenvolupament professional en centres sanitaris d'investigació.*

En els centres sanitaris d'investigació, el sistema d'avaluació del desenvolupament professional dels professionals sanitaris a què es referix esta llei s'adaptarà a les seues característiques específiques, i s'avaluarà, entre altres, la qualitat i la rellevància del treball científic segons resultats, la implicació organitzativa i la capacitat de lideratge en la direcció de projectes i formació de personal investigador.

Disposició addicional deu. *Direcció de centres sanitaris.*

Les Administracions sanitàries establiran els requisits i els procediments per a la selecció, el nomenament o la contractació del personal de direcció dels centres i establiments sanitaris dependents d'estes.

Igualment, les Administracions sanitàries establiran els mecanismes d'avaluació de l'acompliment de les funcions de direcció i dels resultats obtinguts, avaluació que s'efectuarà amb caràcter periòdic i que podrà suposar, si és el cas, la confirmació o remoció de l'interessat en tals funcions directives.

Disposició transitòria primera. *Aplicació progressiva de l'article 22.2 d'esta llei.*

El nou model de prova per a l'accés a la formació sanitària especialitzada previst en l'article 22.2 d'esta llei s'implantarà de manera progressiva durant els huit anys posteriors a l'entrada en vigor d'esta norma.

Disposició transitòria segona. *Implantació del sistema de desenvolupament professional.*

Les Administracions sanitàries determinaran els terminis i períodes per a l'aplicació del sistema de des-

envolupament professional previst en el títol III, dins del criteri general que en el termini de quatre anys a partir de l'entrada en vigor d'esta llei han d'haver-se iniciat els procediments per a la seua implantació en totes les professions sanitàries previstes en els articles 6 i 7.

Disposició transitòria tercera. *Definició i estructuració de les professions sanitàries i dels professionals de l'àrea sanitària de formació professional.*

1. Els criteris de definició i estructuració de professions sanitàries i professionals de l'àrea sanitària de formació professional que es contenen en els articles 2 i 3 d'esta llei es mantindran mentres es duga a terme la reforma o adaptació de les modalitats cícliques a què es referix l'article 88 de la Llei Orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'Universitats, per a la seua adequació a l'espai europeu d'ensenyança superior.

Una vegada produïda la dita reforma o adaptació, els criteris de definició de les professions sanitàries i dels professionals de l'àrea sanitària de la formació professional i de la seua estructuració seran modificats per a adequar-los al que s'hi preveja.

2. El Govern procedirà a la reordenació de les funcions dels distints departaments de l'Administració General de l'Estat en matèria de formació sanitària especialitzada quan això resulte aconsellable per a adaptar-la al que preveuen les normes de la Comunitat Europea en relació amb els requisits d'accés a les activitats professionals.

Disposició transitòria quarta. *Especialitats sanitàries el sistema de formació de la qual no és el de residència.*

En el termini de cinc anys des de l'entrada en vigor d'esta llei, el Govern modificarà, suprimirà o adaptarà el seu sistema de formació al que preveu l'article 20, en el cas de les especialitats sanitàries la formació del qual no es realitza pel sistema de residència.

Disposició transitòria quinta. *Creació de nous títols d'Especialista en Ciències de la Salut.*

Quan, d'acord amb el que preveu l'article 16 d'esta llei, siguen establits nous títols oficials d'especialista en Ciències de la Salut, el Govern adoptarà les mesures oportunes per a possibilitar l'accés al nou títol dels professionals que han prestat servicis en l'àmbit de la nova especialitat i complisquen els requisits que reglamentàriament s'establisquen. Així mateix, adoptarà les mesures oportunes per a la inicial constitució de la corresponent Comissió Nacional de l'Especialitat.

Disposició transitòria sexta. *Constitució d'òrgans col·legiats.*

Mentres es constituïxen els òrgans col·legiats a què es referixen els articles 27 a 30 d'esta llei, les funcions que s'hi atribueixen seran exercides per les comissions i consells qu hi haja amb anterioritat a l'entrada en vigor d'esta norma.

Disposició derogatòria única. *Derogació de normes.*

1. Queden derogades totes les disposicions que del mateix rang o d'un rang inferior s'oposen al que estableix esta llei.

2. Queda derogada la Llei 24/1982, de 16 de juny, sobre pràctiques i ensenyances sanitàries especialitzades, derogació que tindrà efectivitat quan entre en vigor el reial decret sobre la relació laboral especial de residència que es preveu en la disposició addicional primera d'esta llei.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

1. Esta llei s'aprova d'acord amb les competències exclusives que assigna a l'Estat el seu article 149.1.1a i 16a de la Constitució, i els seus preceptes són bases de la sanitat.

2. S'exceptuen del que estableix l'apartat anterior el capítol III del títol II d'esta llei, la seua disposició addicional tercera i les seues disposicions transitòries primera i quarta, que s'aproven fent ús de les competències que a l'Estat assigna en exclusiva l'article 149.1.30a de la Constitució per a la regulació de les condicions d'obtenció, expedició i homologació de títols professionals.

3. S'exceptuen del que estableix l'apartat 1 anterior els articles 8.2 i 20.3.f) i la disposició addicional primera d'esta llei, que s'aproven a l'empara de les competències exclusives que assigna a l'Estat l'article 149.1.7a de la Constitució per a l'establiment de la legislació laboral.

4. El que disposen els apartats anteriors ho serà sense perjudi del que estableix el Règim Foral de Navarra.

Disposició final segona. *Informes sobre finançament.*

L'òrgan col·legiat interministerial previst en la disposició final segona de la Llei 16/2003, de 28 de maig, de Cohesió i Qualitat del Sistema Nacional de Salut, informarà preceptivament aquells assumptes derivats de l'aplicació d'esta llei.

Sense perjudi de la responsabilitat financera de les comunitats autònomes d'acord amb el que estableix la Llei 21/2001, de 27 de desembre, i d'acord amb el principi de lleialtat institucional en els termes de l'article 2.1.e) de la Llei Orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de Finançament de les comunitats autònomes, l'informe elaborat serà presentat per este òrgan col·legiat al Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut. Per la seua banda, el Ministeri d'Hisenda traslladarà este informe al Consell de Política Fiscal i Financera, per a procedir a la seua anàlisi, en el context de tal principi de lleialtat institucional, i, si és el cas, proposar les mesures necessàries per a garantir l'equilibri financer.

Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

Esta llei entrarà en vigor l'endemà de la seua publicació en el «Boletín Oficial Del Estado».

Per tant,

Mane a tots els espanyols, particulars i autoritats, que complisquen esta llei i que la facen complir.

Madrid, 21 de novembre del 2003.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ MARÍA AZNAR LÓPEZ